

Fortiden trækker en linie til fremtidens bibliotek

Af Ditte Jessing

Biblioteker skal række ud til borgerne og give rammer for at mødes, videndele og skabe netværk, lyder de iderige og inspirerende bud på fremtidens bibliotek fra studerende på Kunstakademiets Arkitektskole. En skolekonkurrence, offentlige forelæsninger, en jubilæumshjemmeside og et nyt kunstværk – det er den måde som Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek, KASB har valgt at markere sit 75 års jubilæum på.

Ditte Jessing
Overbibliotekar
Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek
ditte.jessing@karch.dk

Fremtidens arkitekter skaber fremtidens bibliotek

Når København og Århus kommuner samt forskningsbiblioteker i de kommende år skal bygge nye biblioteker eller bygge om, kan de søge inspiration på www.kasb75.dk. Her giver studerende fra Kunstakademiets Arkitektskole 47 visionære bud på, hvordan fremtidens hybride bibliotek skal se ud og indrettes, så bibliotekerne lever op til kravene i et moderne viden- og netværkssamfund.

Alle bud er besvarelser på en skolekonkurrence i forbindelse med Arkitektskolens Biblioteks 75 års jubilæum i oktober. Opgaven lød på at give virtuelle, bygningsmæssige, rumlige og designmæssige forslag til, hvordan biblioteket bliver en integreret del af de nye storkommuner, i kvartercentre eller på uddannelsessteder i en tid, hvor biblioteket i stigende grad bliver virtuelt og viden hentes overalt.

Blandt de 47 besvarelser er alt fra totalkoncepter for hele kommunens biblioteksvæsen til konkrete bud på møbler, lyssætning og skiltning. Kun få tegninger og modeller beskriver færdige biblioteksbygninger, men mange giver bud på bibliotekets rolle i samfundet og på interaktionen mellem brugere, materiale og personale.

De studerende tror på, at det fysiske bibliotek i høj grad har en rolle at spille i fremtiden,

fordi dialog og interaktion mellem mennesker ikke alene kan ske i det virtuelle rum. Det kræver personlig kontakt. Men biblioteket skal åbne sig mere for brugerne, både hvad angår indretning og teknologi. Der er ikke behov for store forkromede videnlagre, men for rum til netværk og videndeling.

Et vigtigt mål med konkurrencen var at inspirere biblioteker, arkitekter, myndigheder og bygherrer til visioner om fremtidens bibliotek. Og det er i høj grad lykket med besvarelser, der rækker langt ud over det rent arkitektfaglige.

De tre vinderforslag

I bedømmelsen har dommerkomiteen lagt vægt på at præmiere tre meget forskellige løsninger: Et færdigt værktøj til at planlægge et nyt bibliotek, en visuel beskrivelse af netværk og et helt konkret bud på, hvordan man udnytter ventetiden på en banegård.

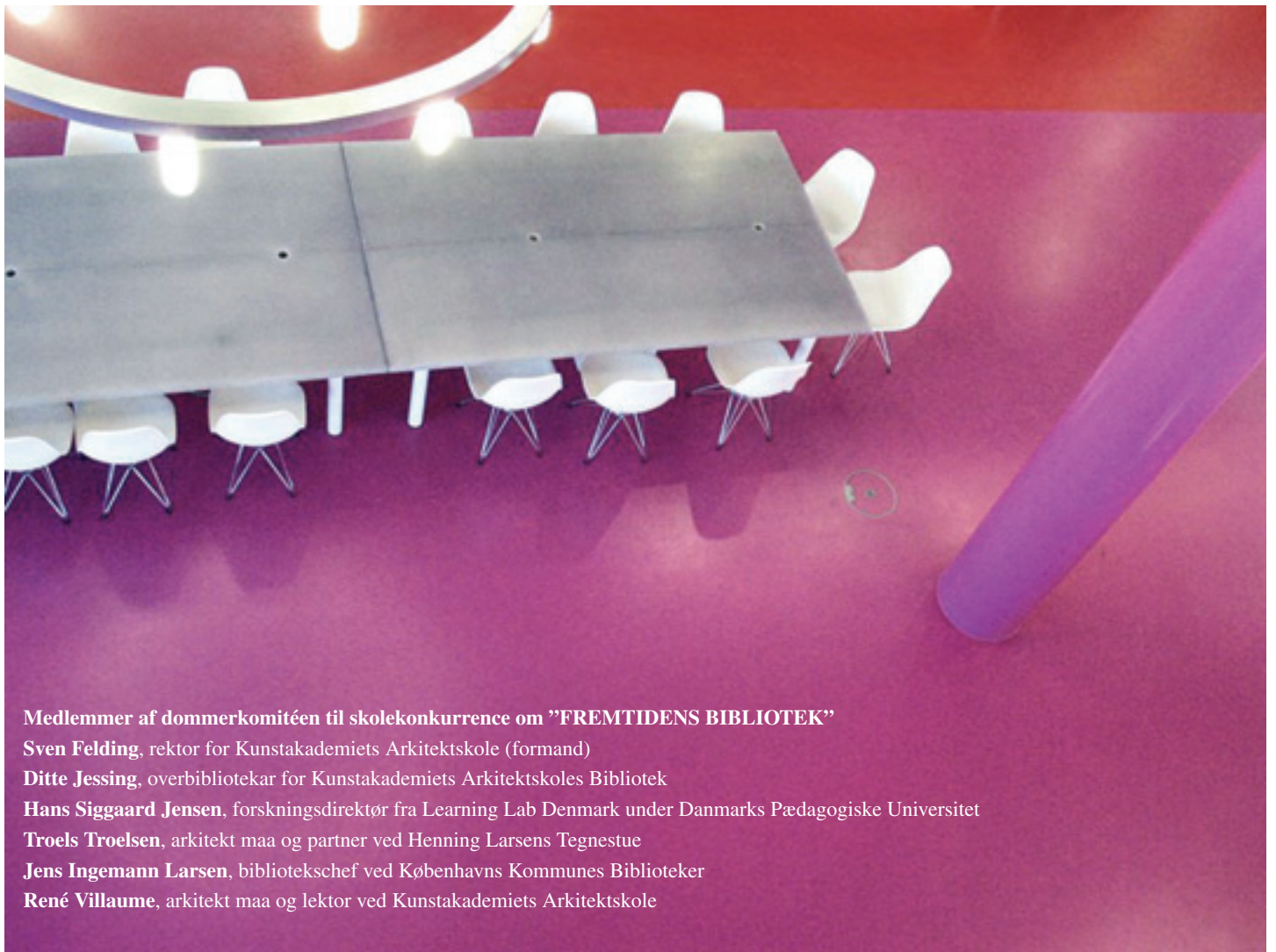
1. PRÆMIEN går til tre studerende, der har skabt et gennemarbejdet, flot og visuelt totalkoncept for fremtidens bibliotek. Ikke i form af en model til en bygning, men snarere som en skabelon eller værktøj til konkret inspiration for både folke- og forskningsbiblioteker. Dommerne lagde vægt på, at de studerende inddrager den nyeste teknologi og forholder sig til, hvilken rolle brugere og personale skal spille. Desuden fremhæves de konkrete skitser

til en zoneinddeling med et hovedrum til viden, søjlerum til dialog mellem mennesker med særlig interesser og niches til den helt specialiserede viden og forskning.

2. PRÆMIEN går til en gruppe på 11 studerende, der har valgt at illustrere begrebet netværk. Med endeløse links på kryds og tværs i programmet Flash viser opgaven, at verden i stigende grad er kompleks og uoverskuelig. Dommerne kalder besvarelsen et flot illustreret og meget fascinerende billede på kompleksitet. Man kan blive ved med at gå på opdagelse, og selve opgavens omfang og opbygning kan inspirere andre arkitekter. Rent teknisk ligger besvarelsen langt ud over, hvad der kan forventes på det niveau.

3. PRÆMIEN går til en studerende, der har lavet et enkelt og flot grafisk bud på, hvordan bogen tænkes ind i moderne menneskers travle hverdag. Fremtidens bibliotek er søjler i bybilledet, en automat, hvor man kan låne og aflevere bøger, mens man venter på toget. Med bogsøjler på banegården bliver det mere meningsfyldt at vente, og man slipper for at skulle hente og aflevere bøger på et fjertliggende bibliotek. Besvarelsen er udformet som en fortælling og er samtidig et oplæg til debat om, hvordan bibliotekerne kan vende det faldende udlån ved at få biblioteket ud, hvor folk er.

Et vigtigt mål med konkurrencen var at inspirere biblioteker, arkitekter, myndigheder og bygherrer til visioner om fremtidens bibliotek.

Medlemmer af dommerkomitéen til skolekonkurrence om "FREMTIDENS BIBLIOTEK"

Sven Felding, rektor for Kunstakademiets Arkitektskole (formand)

Ditte Jessing, overbibliotekar for Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek

Hans Siggaard Jensen, forskningsdirektør fra Learning Lab Denmark under Danmarks Pædagogiske Universitet

Troels Troelsen, arkitekt maa og partner ved Henning Larsens Tegnestue

Jens Ingemann Larsen, bibliotekschef ved Københavns Kommunes Biblioteker

René Villaume, arkitekt maa og lektor ved Kunstakademiets Arkitektskole

Se alle bidrag til skolekonkurrencen om "FREMTIDENS BIBLIOTEK" på KASB jubilæumshjemmeside www.kasb75.dk. De 47 forslag er afleveret digitalt med tekst og billeder.

Partnerskab mellem bibliotek og uddannelsesinstitution

Flere biblioteker kontaktede KASB, fordi de hørte om skolekonkurrencen og ønskede et konkret samarbejde med studerende. Konkurrence var en god mulighed for at få bud på nytænkning af biblioteket.

Gentofte Bibliotekerne fik et samarbejde og partnerskab i gang med en studieafdeling. Ud over at deltage i skolekonkurrencen valgte afdelingen at bruge temaet bibliotek som en semesteropgave med konkret afsæt i Gentofte Hovedbibliotek. Det blev et tæt samarbejde mellem udviklingschef John Nørskov Hansen, biblioteks konsulent Susanne Fich og studieafdeling 11. Gentofte var med til kritikker og gennemgange, afdelingen var på flere besøg i Gentofte og en udvalgt af 5 projekter blev præ-

senteret på et personalemøde i Gentofte. Bl.a. en afleveringsautomat og placering af robot til aflevering, et skiltesystem, fleksible studieceller og forslag til nyindretning af hovedbibliotekets 1. sal.

Susanne Fich udtrykker stor begejstring over forløbet. Det har været meget inspirerende at arbejde sammen med arkitektstuderende og arkitekter/designere, som tænker bibliotek fra en anden synsvinkel, end vi selv gør på bibliotekerne.

75 års jubilæet har gjort biblioteket synligt

Skolekonkurrencen fyldte meget i efterårssemesteret på Arkitektskolen. Der var 99 studerende på kandidatdelen, som deltog i konkurrencen med i alt 47 forslag. Et stort antal

som hænger sammen med, at konkurrencen er lagt ind som en del af undervisningen. I andre skolekonkurrencer, som de studerende deltager i, skal der være tid ved siden af projekter og opgaver i studiet. Studerende er bagefter kommet til KASB og har udtrykt begejstring over, hvor spændende det har været at arbejde med fremtidens bibliotek. Det er et oplagt tema til afgangsprøve. Så der kommer flere biblioteksprojekter i den kommende tid fra de studerende. Projekter som er mere visuelle med plancher, planer, snit og modeller. Det vil vi gerne formidle til bibliotekssektoren i løbet af 2006.

Ro og fordybelse

1. PRÆMIEN går til tre studerende, der har skabt et gennearbejdet, flot og visuelt totalkoncept for fremtidens bibliotek

KASB havde sat sig selv på dagsordenen i hele efteråret 2005 på Arkitektskolen ved mange forskellige aktiviteter. Forelæsninger, jubilæumshjemmeside, afsløring af kunstværket 'Månens Kvadratur' og reception.

Vi valgte, at fortælle om bibliotekets historie på hjemmesiden. På den måde har vi dokumenteret de 75 års historie i tekst og billeder. Vi har samtidig et sted at præsentere jubilæumsaktiviteterne og også de 47 forslag til skolekonkurrencen. Formålet med konkurrencen er bl.a. at inspirere biblioteksvæsen og arkitekter og derfor er tilgængeligheden vigtig, og en hjemmeside er et oplagt medie.

Interessen for skolekonkurrencen har været stor fra begge bibliotekssektorer. Flere folkebiblioteker ønsker at få en udstilling med projekterne – og vi arbejder på en udstilling, som kan kombinere skolekonkurrence, semesteropgaver og afgangsprojekter med temaet bibliotek.

Jubilæumsaktiviteter og støtte

- www.kasb75.dk - jubilæumshjemmeside
- Skolekonkurrence om "FREMTIDENS BIBLIOTEK"
- Forelæsning med kultursociolog og lektor Nan Dahlkild
- Forelæsning med arkitekt Ivar Moltke
- Forelæsning med sociolog og forfatter Henrik Dahl
- Forelæsning med forfatter Christian Jungersen
- Afsløring af kunstværk 'Månens kvadratur' af Sohia Kalkau
- Jubilæumsreception

KASB har modtaget støtte til 75 års jubilæet fra:

Margot og Thorvald Dreyers Fond
Lillian og Dan Finks Fond
Edvard Pedersens Biblioteksfond
Bibliotekarforbundet

Vindere af skolekonkurrencen på Kunstakademiets Arkitektskole om fremtidens bibliotek

1. præmie - 35.000 kr.

Christina Lundsgård, Kristina Dam, Mari Lea Randsborg

2. præmie - 25.000 kr.

Ane Sofie Abildtrup, Anders Bergman, Andrew Griffin, Anna Katrine Hougaard, Claudia Araneda, Febe Helleberg, Kristine Annabell Torp, Jesper Bang Marcussen, Kevin Hviid Nielsen, Lizette Jensen, John-Michael Becket, Maj Helene Bahnsen, Sara Siivonen, Simon Stigsby, Sidse Eskildsen og Tone Selmer-Olsen

3. præmie - 15.000 kr.

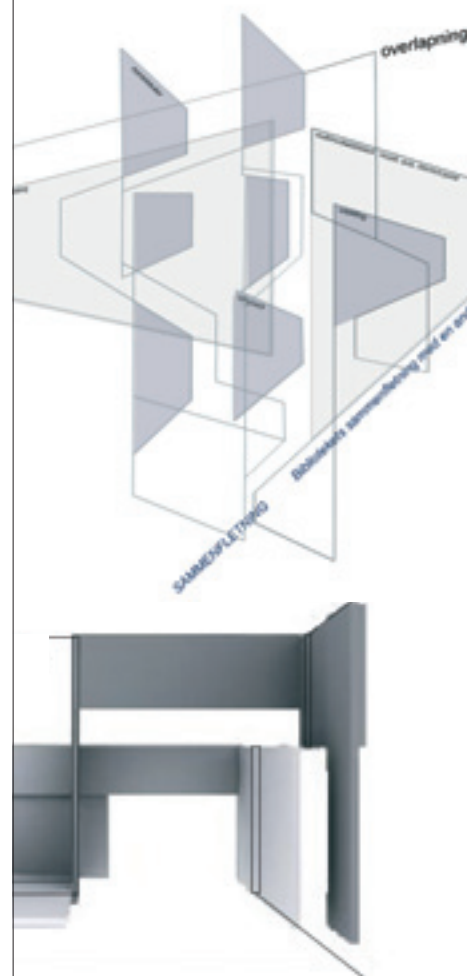
Lisbeth Werup Nielsen

Rejsebiblioteket

3. PRÆMIEN - med bogsøjler på banegården bliver det mere meningsfyldt at vente

Netværk

2. PRÆMIEN illustrerer begrebet netværk

KASB 75 års historie

- 1928 Arkitektstuderende på Kunstakademiets besætter et lokale på arkitektskolen for at få adgang til litteratur om den nye arkitektur og byggeteknik
- 1930 Bygningsteknisk Studiearkiv oprettes 1. oktober 1930 med arkitekt Dan Fink som leder
- 1933 Studiearkivet kommer på finansloven som hovedfagbibliotek for byggeri og fysisk planlægning
- 1942 Studiearkivet flytter til Tordenskjoldsgade 3
- 1960 Studiearkivet flytter til Tordenskjoldsgade 10
- 1968 Studiearkivet besættes under studenteroprøret
- 1981 Arkitekt Steen Estvad Petersen ansættes som overbibliotekar
- 1983 Navnet ændres til Byggeriets Studiearkiv
- 1983 Studiearkivet flytter til Peder Skrams Gade 2D
- 1999 Studiearkivet flytter til Holmen
- 2000 Cand.mag og bibliotekar René Steffensen ansættes som overbibliotekar
- 2000 Navnet ændres til Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek, KASB
- 2004 Bibliotekar Ditte Jessing ansættes som overbibliotekar

